

BOYACI MUSTAFA

Kış mevsimi uzatmaları oynarken, unutulmamak için son gücüyle saldırıyordu. Eksi derecelere varan soğuk, tipi, kar ve buzlanmış kaldırımlar, yollar... Çıplak ağaçlar, anadan üryan kalmanın verdiği tedirginlikle dallarını saklayacak yer arıyor, kuşlar bir an önce karınlarını doyurup yuvalarına dönmek için acele ediyordu. Fırından aldığı iki ekmeği avuçlarında sıkarak yürüyen Ramazan Öğretmen, soğuktan korunmak için boynunu kaşesinin içine sokmaktan, kamburlaşmış gibi görünüyordu. Ayakkabı boyacılarının yanından geçerken uzun zamandır kundurasını boyatmadığı aklına geldi. Hatta aldığından beri hiç boyatmamıştı. Elini cebine atıp, kaç parasının olduğunu yokladı. On lirası vardı. Cebindeki bozuk iki lira ile az önce ekmek almıştı. Maaş gününe daha on beş gün varken on lira ne yapabileceğini, ne kadar dayanabileceğini bilmiyordu. Maaşı alır almaz, ev kirası, faturalar, ameliyat için çektiği kredinin taksiti, eski borçlar derken parası tükenivermişti. Ekonomik sıkıntılarla mücadele etmek, sürekli bir sonraki ayı düşünmek, zihnini epeyce yormuştu. Ne kadar düşünürse düşünsün her zaman ayın ortasında parasız kaldığını hatırladı. İçi daralıyor, bazen yaşamdan, insanlardan bunaldığını hissediyordu. Çoğu zaman içinden gelerek gülemiyordu. Maddî güçlük bir insanın mücadele edebileceğinden çok daha büyük bir düşman idi. Sonra kalbindeki ağırlığı ve bezginliği atabilmek için vurdumduymazlığa sığındı, ‘Şu ölümlü dünyada para biriktirip de ne yapacağım? Mezar taşım mermer olsa ne olur, hiç olmasa ne olur!’ dedi.

Bir yandan yürüyor bir yandan da boyacılara bakıyordu. Üç tane boyacı içinde, boynu bükük, yüzü kırışık, masum bakışlı biri dikkatini çekti. En sonda soğuktan büzüşmüş halde, yerde oturuyor, müşteri bekliyordu. Hiç düşünmeden ayakkabısını ona boyatmaya karar verdi,

‘Selamın aleyküm usta. Müsaitsin değil mi?’

Boyacı sevinçle başını salladı,

‘Tabi beyefendi ne demek. Buyurun, şu tabureye oturun.’

Ayağını sandığın üzerindeki bölüme koydu. Boyacıya bakıyor, yüzündeki kırışıklıklardan neler çektiğini sezmeye çalışıyordu. İlk olarak boyacı konuşmaya başladı,

‘Benim adım Mustafa. Siz ne yapıyorsunuz beyefendi?’

Ramazan Öğretmen sohbetin başlamış olmasına sevindi. Zira amacı ayakkabı boyatmaktan ziyade dertleşip konuşmak idi,

‘Ben de Ramazan. Burada öğretmenim.’

Boyacı sol ayakkabının tozunu almış, ayakkabının altına vurarak ayak değiştirme işaretini vermişti. Sağ ayağı fırçalamaya başladıktan sonra sormaya devam etti,

‘Evli misiniz hocam?’

‘Evet.’ dedi Ramazan Öğretmen. Boyacı ise başını aşağı yukarı salladı. Bunu duyduğuna pek de sevinmiş sayılmazdı. Fırçayı eskiye nazaran daha sert hareketlerle ayakkabı üzerinde gezdirmeye başladı. Sanki öfkesini siyah kunduradan alıyor, tozlar üzerinden döküldükçe rahatlıyor, hafifliyordu. Sağ ayakkabının da altına vurduktan sonra, tekrar sol ayakkabı sandığın üzerine kondu. Kutudan aldığı iki çay kaşığı boyayı ayakkabının ucuna bırakıp, sünger yardımıyla boyayı dağıtmaya başladı.

‘Bende de var bir tane. Daha doğrusu vardı. Allah belasını versin, on yedi yıllık eşim yarım kilo altınla birlikte beni bırakıp kaçtı. O altınları işte bu soğuk kaldırımlar üzerinde oturarak biriktirmiştim. Dışimden tırnağımdan artırıp bir ev almak, eşimi ve çocuğumu rahat ettirmek için biriktirdiğim her şeyimi elimden aldı. Benden aldığı manevi altınları konuşmayacağım bile. Onları yine yeşerttim ama. Sonbahardan sıyrılıp ilkbahara çabuk ulaştım.’

Sol ayaktan sonra tekrar sağ ayak sandığın üzerine konuldu. O da boya sürme işleminden geçtikten sonra sıra cilalamaya gelmişti. Ramazan Öğretmen en baştan beri Mustafa’da bir haller olduğunu zaten anlamıştı. Hayata bakışı sönmüş, yorgunluk yüzüne ve gözlerine sinmişti. Ne diyeceğini bilemedi. Hastası olsa ‘Geçmiş olsun.’ derdi, yakını vefat etse ‘Başım Sağ Olsun.’ diyebilirdi lakin eşi terk eden bir adama ne denirdi?

‘Boş ver, takma kafana!’

Ağzından öylesine dökülen bu laf karşısında birden utanıverdi. Zavallı adamcağız hem eşini hem de ömür boyu çalışıp biriktirdiği yarım kilo altını kaybetmişti. Nasıl kafasına takmayacaktı?

Söz ağızdan çıktıktan sonra onu toplamak imkansızlaşıyordu. Lakin Mustafa ezik halini birden kenara atıp, şahin bakışlı bir hale büründü. Yeşile çalan gözleri baharda tomurcuklanan akasya ağaçları gibi heyecanlıydı. Kendine güvenen, dipdiri ses tonuyla konuşmaya başladı bu sefer,

‘Takmıyorum zaten hocam! Taksam ne yapacağım? Artık öbür dünyaya kaldı hakkım. Orada ilahi adalet tecelli edecektir elbet. Üzülmedim diyemem ama dağılmadım da. Şu halimle de olsa evime ekmek götürabiliyorum ya, buna da şükür.’

Ramazan Öğretmen boyacının halinde ne olduğunu anlayamamıştı. Eli kolu sağlam görünüyordu. Ayakları da yerindeydi.

‘Ne varmış senin halinde?’

Ciladan sonra parlaması için kadife çekilmesi bölümüne gelinmişti. Mustafa, elleriyle, parmaklarının ucuyla cilayı dağıtıyor, sonra kadifeyi yine aynı şekilde parmaklarına dolayıp kundurayı parlatıyordu.

‘Bende doğuştan kalça çıkıklığı var hocam, yürüyemiyorum.’

Başını öne eğdi. Olgun biriydi. Artık halini kabullenmiş, hayata bakışını karartmamış, her erkek gibi evine ekmek götürme peşine düşmüştü. Geçmişte yaşadığı sıkıntılar, verdiği nefesin içindeki karbondioksitle beraber ayakkabıya yapışıyor, kadife yardımıyla bu sıkıntıları dağıtıp parlatıyor, güzel günlere kapı açıyordu.

‘Ben lise mezunuyum hocam, hem de edebiyat bölümünden. Kırk beş yaşındayım. O zamanlar lise mezunu birini bulmak zor idi. İstesem onlarca işe girerdim ama köy yerinde anama yardımcı olayım diye başka işe girmedim. Anam babam da vefat edince işte böyle kaldık ortada. Şimdi engelliler için açılan sınava gireceğim. O sınavı kazanırsam sokaklardan kurtulup, devlet memuru olurum. Belli yaştan sonra çekilmiyor boyacılık mesleği.’

Ayakkabının daha iyi parlaması için son çalışmalarını yapan Mustafa bir yandan da konuşmaya devam etti,

‘Peki çocuk var mı hocam senin?’

Ramazan Öğretmen hayran gözlerle Mustafa’ya bakıp cevap verdi,

‘Evet var, bir tane oğlum var.’

Mustafa başını kaldırıp konuşmaya devam etti,

‘Allah bağışlasın. Benim de var bir tane. On yedi yaşında, erkek. Geçenlerde baba bana motosiklet al, dedi; aldım. Bir lokantada çalışıyor. İnşallah hayırlı bir adam olur da hayatta sıkıntı çekmez.’

Boyama işlemi bittikten sonra kuruması için biraz daha oturdu. Sonra Mustafa kendinden emin bir tavırla konuşmaya devam etti,

‘Hanım beni terk etti ama şimdi yine evliyim. Yalnız başıma kaldığımı filan düşünme. O gitti diye yas tutup hayıflanacak değildim ya.’ dedi.

Yüzü tebessümle doldu. İşte bu, dirilişin timsaliydi. Orman yangınından sonra küllerin arasından sıyrılan tatlı yeşil tonlu filizler, fideler gibiydi. Ramazan Öğretmen ekonomik sıkıntı yüzünden bunaldığı sırada Mustafa’dan mutlu olmayı, dik durmayı öğrenmişti. Son on liradan iki lirasını ona gönül rahatlığıyla verdi. Sanki tanınmış bir psikologdan terapi görmüş gibiydi. Ekmeği yine ellerinin arasına alarak, simsiyah ayakkabılarıyla buzlu kaldırımından yürümeye devam etti. İçine tarifsiz bir mutluluk dolmuş, karı, buzu, doğayı daha çok sever olmuştu.

Öyle ya. Hayatta hep ilkbaharı beklemeli ve ummalı. Mustafa gibi, dertler ağırlaştıkça umutlar diri kalmalı, hep geleceğe dair planlar yapılıp, hayaller kurmalı. İnsan geleceğe nasıl bakarsa öyle yaşıyor bugünü de. Bedenimiz engelli olsa bile düşlerimiz engelsiz ve daim olmalı.